

СЕЗОНА ФИЛМСКИХ ФЕСТИВАЛА У КАНАДИ

Уједињене филмске нације

Највећу пажњу, не само канадске јавности, привлачи »Светски филмски фестивал« у Монреалу који управо доживљава своје 21. издање. — Играни филм Петра Лаловића »Птице које никад не полете« у конкуренцији за престижну »Велику награду Америке«

(Специјално за »Дневник«)

Са измаком кратког, али зато изузетно жарког лета, у Канади почиње, традиционално, сезона филмских фестивала. Док јавори њишу гране, бојећи лишће карактеристичном јарком црвеном бојом, смотре »покретних слика« ређају се једна за другом. На свом путу од атлантске до пацифичке обале, фестивалски караван има »успутне« станице и у Квебек Ситију, Монктону, Садберију, Халифаксу, али његова главна одређишта су свакако Монреал, Торонто и Ванкувер. Ове три велике канадске метрополе су домаћини међународних филмских фестивала, међусобно различитог профила, који уживају високи интернационални рејтинг.

Најстарији међу њима је Међуна-

тографије на међународном плану. Да подсетимо, пре десетак година на »Светском филмском фестивалу« у Монреалу приређен је специјални програм, посвећен југословенском филму, а пре две године Горан Марковић је овде добио награду за најбољу режију за филм »Урнебесна трагедија«.

На молбу аутора овог текста да прокоментарише овогодишњу селекцију филмова, оснивач и директор фестивала Серж Лозик, веома утицајна личност у канадским филмским круговима, изјавио је следеће:

— О самим филмовима не бих желео ништа рећи. То препуштам критичарима. Наш посао, као организатора, је да позовемо или не позовемо одређени филм. »Светски

то, без обзира из кога региона или режима потичу. Сам назив фестивала најбоље дефинише његов карактер и смисао као смотре која је потпуно отворена према филмовима и ауторима са све четири стране глобуса, од Новог Зеланда и Аустралије, преко Јапана, Кине, Русије, Балкана, Француске, Британије, Шпаније, до Бразила, Аргентине, Сједињених Америчких Држава и Канаде. Ми гледамо много даље и шире од нашег дворишта! Поред остварења већ афирмисаних кинематографија, ове године на фестивалским програмима налазе се и филмови из Албаније, Зимбабвеа, Буркине Фасо, Венецуеле, Јужне Кореје, Нигера, Киргизије...«

Ривалство за углед

Иначе, у званичном такмичарском програму, уврштен је укупно 21 филм. Ривал Петру Лаловићу, од познатих ауторских имена, је и шпански редитељ Карлос Саура (»Пајарицо«), а ту је и филм македонског редитеља Столета Попова »Циганска магија«. Ван такмичарског програма, између осталих, биће представљени: »Приватна исповедања« Лив Улман, »Девојке од каријере« Мајка Лија, »Она је тако дивна« Ника Кесаветиса, те »Путовање на почетак света« португалског редитеља Мануела Де Оливеи-ре у којем је Марчело Мастојани одиграо своју последњу улогу.

Специјални програми су посвећени латино-америчкој кинематографији, савременом иранском филму, а неће наравно бити заобичена ни нова канадска филмска продукција (18 дугометражних и 20 кратких филмова). За време трајања Фестивала, биће организован и пратећи међународни филмски ТВ и видео сајам. Укратко, за монреалски филмски фестивал се слободно може рећи да представља скуп уједињених филмских нација целог света.

Монреал, августа 1997.

Бојан Ж. Босиљчић

Директор »Светског филмског фестивала« у Монреалу Серж Лозик (десно) и наш дописник Бојан Ж. Босиљчић

родни филмски фестивал у Торонту (»Фестивал фестивала«), који се ове године, од 4. до 13. септембра, одржава по 22. пут. Ова смотра, коју паралелно прати и велики филмски сајам, окупља познате холивудске звезде и окренута је углавном према комерцијалном аспекту филма. За југословенски филм из Торонта стиже радосна вест. Ове године, у специјалном фестивалском програму резервисаном за националне кинематографије, биће представљено девет играних филмова југословенских аутора, о чему ће читаоце »Дневника« потписник ових редова подробније извести са предстојеће конференције за новинаре поводом одржавања овог фестивала.

Седам хиљада километара даље, на западној обали, Ванкувер ће, већ по 16. пут, бити домаћин Интернационалног филмског фестивала, који превасходно представља филмове из азијског пацифичког региона (Јапан, Кина, Кореја, Вијетнам, Тајван), као и канадску продукцију.

Наши опет у Монреалу

Сигурно највећи интерес и пажњу, не само канадске јавности, привлачи »Светски филмски фестивал« у Монреалу, од 22. августа до 2. септембра, који ове године доживљава своје 21. издање. То је једини такмичарски фестивал »А« категорије не само у Канади него и у целој Северној Америци, и у рангу је са филмским смотрама у Кану, Венецији и Берлину.

На конференцији за новинаре, одржаној 5. августа у монреалској палати уметности (Place Des Arts), где се фестивалски програми иначе одвијају, директор Фестивала Серж Лозик је обелоданио списак одабраних филмова. Бројкама речено, у 10 фестивалских програма, биће приказано укупно чак 413 филмова (од чега су 56 светске премијере), који долазе из шездесетак земаља.

За југословенску кинематографију најважнија вест је да је играни филм Петра Лаловића »Птице које никад не полете« уврштен у званични такмичарски програм, у конкуренцију за престижну »Велику награду Америке«. У официјелној селекцији нашао се и кратки филм Владимира Паскаљевића »Делфини су сисари«, док ће кратки филм »Метри живота« црногорског аутора Момира Матовића бити представљен у угледном програму »Филм данас«. На тај начин, настављена је традиција присуства југословенског филма и аутора на овом реномираном филмском фестивалу, који је у протекле две деценије одиграо значајну улогу у промоцији југословенске кинема-

филмски фестивал« је од самог оснивања увек био отворен према филмовима и кинематографијама из свих делова света. Ми никада нисмо мешали филм и политику заједно, и тако ће бити и надале. Нас интересује само креативност редитеља и квалитет њихових филмова. Све филмове третирамо ис-